

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216226683
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7216226683.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobcu: Y. P., nar. XX.X.XXXX, bytom R. X, Q., zastúpený splnomocnencom J. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R. X, Q. proti žalovanému: 365. bank a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpený Advokátskou kanceláriou Prozman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, IČO: 36 865 281, o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 29Csp/67/2016-72 zo dňa 7. októbra 2019 v spojení s opravným uznesením zo dňa 7. júna 2021 č.k. 29Csp/67/2016-100

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Nepriznáva stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedeným v záhlaví zamietol žalobu, nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania rozhodujúc o nárokoch žalobcu zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 13.6.2014.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca sa pôvodne domáhal, aby súd uložil žalovanému (do 2.7.2021 vystupujúci pod obchodným menom Poštová banka a.s.) povinnosť zaplatiť mu 5.436,41 eur (pozn. odvolacieho súdu - správne mal súd uviesť, že žalobca žiadal o určenie, že má povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 5.336,41 eur), a pred doručením žaloby žalovanému podal návrh na zmenu žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.6.2014, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 10.000 eur s úrokom 19,9% ročne s odôvodnením, že zmluva je úžernícka pre vysoké úroky, obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, čo mal potvrdzovať fakt, že aj keď na splnenie záväzku poukázal sumu 4.263,59 eur, veriteľ vykazuje úhradu dlhu na istine len v rozsahu 240,41 eur. Súd konštatoval, že svojim prvým rozsudkom zo dňa 7.2.2018 č.k. 29Csp/67/2016-40 žalobu zamietol pre jej procesnú neprípustnosť podľa § 137 CSP, ktorý rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 9.4.2019 sp.zn. 9Co/179/2018. V zrušujúcom uznesení odvolací súd poukázal na to, že s účinnosťou od 1.1.2018 bolo novelizované ustanovenie § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch tak, že spotrebiteľom zákon priznáva právo domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, teda žalobca uplatnil nárok procesne prípustným spôsobom, z ktorých dôvodov uložil súdu prvej inštancie povinnosť zaoberať sa vecnou opodstatnenosťou žaloby o neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy.

3. V opätovnom konaní súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí vychádzal z ustanovení o platnosti právnych úkonov, spotrebiteľských zmluvách a neprijateľných zmluvných podmienkach účinných v čase uzavretia zmluvy sporových strán podľa §37 až § 40, §52, §53, § 53c, §53d Občianskeho zákonníka (OZ), aplikoval § 1, § 10d nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka o odplate zo spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia § 9, §11 zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch o obligatórnych náležitostiach spotrebiteľských zmlúv o úvere a následkoch spojených s nedostatkom formálnych a obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V konaní mal zistené, že na základe zmluvy o úvere bola žalobcovi poskytnutá suma 10.000,00 eur poukázaním na účet uvedený v zmluve na účely splatenia predošlých úverov žalobcu. Poskytnutý spotrebiteľský úver mal žalobca vrátiť v 120-tich splátkach mesačne vo výške 194,00 eur spolu s úrokmi 19,9%, RPMN zmluvy predstavovalo 22,52%, priemerná hodnota RPMN 11,89%, celková čiastka k zaplaceniu činila 23.458,43 eur. Splatnosť splátok bola určená na 25. deň v mesiaci od 25.7.2014 do 25.6.2024. Súd po preskúmaní obsahu zmluvy dospel k záveru, že boli dodržané všetky zákonom č. 129/2010 Z.z. vyžadované podmienky ku dňu uzavretia zmluvy 13.6.2014, čo do formy a obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nezistil, aby táto zmluva bola neplatným právnym úkonom v zmysle § 37 až § 40 Občianskeho zákonníka alebo z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmysle ustanovení § 53, § 53c, § 53d OZ.

4. Súd uviedol, že nebolo preukázané, aby žalovaný nútil žalobcu zmluvu uzavrieť, alebo aby ho uviedol do omylu, ani nezistil, aby bol úver pre žalovaného zjavne nevýhodný. Prihliadajúc k listinným dôkazom o priemerných úrokových sadzbách podľa úrokovej štatistiky zverejnenej na webovom sídle Národnej banky Slovenska ktorá v rozhodujúcom štvrtroku 2014 tj v mesiaci apríl 2014 pre spotrebiteľský úver so splatnosťou nad 5 rokov činila 11,78%, hodnotil úrokovú sadzbu úveru 19,9% ako primeranú, pretože neprekročila zákonný limit podľa § 53 ods. 6, § 1 v spojení s § 10d nar. vl. SR č. 87/95 Zz., ktorým bol dvojnásobok priemernej výšky úrokových sadzieb pre príslušný typ úverov. Pretože žalovanému trov konania nevznikli a žalobca ako neúspešná strana sporu nemá na ich náhradu nárok, žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, v ktorom podľa jeho obsahu tvrdil existenciu odvolacích dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 písm. b/, c/, f/, h/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), rozhodoval vylúčený sudca (c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h). Odvolateľ uviedol, že vo veci rozhodla zaujatá sudkyňa JUDr. J. R., ktorá ignorovala zákonodarcu a platný právny stav od 1.1.2018, zmanipulovala jeho žalobu, keď tvrdila, že žiadal od žalovaného sumu 5.436,41 eur, čo je jej podvodným úmyslom, pretože on sa domáhal určenia, že úver je pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi neplatný a preto bezúročný a bez poplatkov. Tvrdil, že konajúca sudkyňa zavádza a klame, ak tvrdí, že všetko preskúmala a je to v poriadku. Považoval za nehoráznosť a podporu úžerníctva, že dohodnutú odplatu hodnotila ako zákonnú. Žiadal rozhodnúť o zaujatosti sudkyne a súčasne navrhoval zrušenie napadnutého rozsudku, ktorým má byť vrátený súdu prvej inštancie na nové a nezaujaté konanie. Zdôraznil, že po zmene žaloby žiadal o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, ktorá je spísaná nezákonnou formou malými nečitateľnými písmenami, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán z dôvodu neprijateľných podmienok, bola teda vytvorená v neprospech spotrebiteľa s podvodným cieľom oklamať ho o celkových nákladoch za úver RPMN 11,89%, aj keď RPMN je v skutočnosti 50% a v zmluve uvedená hodnota RPMN 22,52% je podvod. Uviedol, že celkové náklady či úroky musia byť v zmysle judikatúry Európskeho súdneho dvora nanajvyš vo výške 20%, podvod je aj úroková sadzba 19,9%, lebo keď sa sčítajú všetky náklady na úver a úroky RPMN je 70% a viac. Poukázal na to, že od roku 2014 bol priemerný úrok v bankách vo výške 10,72%, pričom sudcovia sú od 1.1.2018 povinní sa zaoberať nekalými praktikami pri poskytovaní úverov a neprijateľné podmienky určujú, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Považoval za podlosť, pokiaľ niekto tvrdí, že úrok 19,9% nie je úžera, lebo maximálny úrok by mal byť pod 10% a iné slovenské súdy považovali už úrok 16,89% za odporujúci Smernici Rady 93/13/EHS a za úžeru.

6. Žalovaný vyjadrenie k odvolaniu nepodal.

7. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania prejednal spor podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami odvolateľov uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok vrátane výroku o trovách konania potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne.

8. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 14. septembra 2022 v pojednávacej miestnosti č. 202, II. poschodie, miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s § 219 ods. 3 CSP.

9. Prioritne sa odvolací súd zaoberal skúmaním podmienok konania na strane súdu, ktoré vylučujú z konania a rozhodovania sudcu, u ktorého boli zistené dôvody zakladajúce objektívne pochybnosti o jeho nezaujatosti. Obsahom námietok žalobcu voči osobe konajúcej sudkyne JUDr. J. R., však neboli také skutočnosti, s ktorými zákonná úprava spája rozhodovanie o vylúčení sudcu z konania.

10. V zmysle § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, stranám či zástupcom možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti, z ktorých dôvodov má tiež strana právo uplatniť námietku zaujatosti (§ 52 ods. 1 CSP). Podľa § 49 ods. 3 CSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a jeho rozhodovacej činnosti, v takom prípade súd podľa § 53 ods. 3 CSP na námietku zaujatosti neprihliada. Tvrdenia žalobcu, ktorými odôvodňoval zaujatosť konajúcej sudkyne a potrebu jej vylúčenia z konania boli založené na vyjadrení jeho nespokojnosti s postupom sudkyne a jej rozhodnutím, teda týkali sa takého konania sudkyne, ktoré sú svojím charakterom procesným postupom sudcu v konaní a výsledkom jeho rozhodovacej činnosti. Tieto okolnosti zákon vylučuje z okruhu dôvodov zakladajúcich pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Pretože žalobca neuviedol dôvody tvrdenej zaujatosti sudkyne postupom a z dôvodov predpokladaných § 49 ods. 1, § 52 ods. 1 CSP, odvolací súd na jeho námietku nemôže prihliadať a osobitne o nej ani nerozhoduje (§53 ods. 3 CSP), čo znamená, že žalobcom tvrdený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c/ CSP nie je naplnený.

11. Po preskúmaní obsahu spisu a odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd nezistil ani existenciu ďalších žalobcom tvrdených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. Súdu nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov sporových strán nevyplynuli a ani inak nevyšli za konania najavo, alebo aby opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor. Tiež nebolo zistené, aby na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver, a nebolo zistené ani žiadne porušenie procesných práv, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

12. Pokiaľ sa súd dopustil zrejmej nesprávnosti v odôvodnení rozsudku, ak uviedol, že žalobca sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k vráteniu sumy 5.436,41 eur, nemalo to vplyv na vecnú správnosť jeho rozhodnutia, keďže takýmto návrhom žalobcu sa nezaoberal, ale predmetom konania bolo v súlade s podaniami žalobcu zo dňa 9.1.2017 a ďalšími jeho vyjadreniami prednesenými v priebehu konania posudzovanie neplatnosti zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, uzavretej dňa 13.6.2014, a skúmanie existencie dôvodov, pre ktoré by mal byť úver na základe zmluvy poskytnutý, bez úrokov a bez poplatkov.

13. Zo zmluvy vyplýva, že jej predmetom bol úver vo výške 10.000,00 eur, poukázaný na účet žalobcu uvedený v zmluve na účely úhrady skôr splatných záväzkov žalobcu z iných úverových zmlúv. Poskytnutý spotrebiteľský úver mal žalobca vrátiť spolu s úrokmi 19,9% ročne, RPMN zmluvy predstavovalo 22,52%, priemerná hodnota RPMN 11,89%, celková čiastka k zaplateniu činila 23.458,43 eur. Dlh mal žalobca uhradiť 120-imi splátkami mesačne vo výške 194,00 eur vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc od 25.7.2014 do 25.6.2024. Z obsahu žaloby, návrhu na jej zmenu, ako aj vyjadrení žalobcu vyplýva, že neplatnosť zmluvy odôvodňoval jej rozporom s dobrými mravmi a zákonom pre

neprípustnosť úrokovej sadzby, keď žalobca vychádzal z názoru, že všetky úroky nad 12% ročne sú nezákonne dohodnuté. Neplatnosť zmluvy o úvere podľa žalobca zakladala aj dohoda o rozhodcovskom konaní, zrážkach zo mzdy, malé písmo zmluvy, nesprávna hodnota RPMN. Z rovnakých dôvodov tvrdil, že zmluva je bez úrokov a bez poplatkov. Nebolo sporné, že zmluva o úvere má charakter zmluvy spotrebiteľskej, na ktorú súd prvej inštancie správne aplikoval §52, §53, §53c a §53d OZ v znení účinnom k času uzavretia zmluvy týkajúce sa existencie neprijateľných zmluvných podmienok a úpravy písma v spotrebiteľských zmluvách, v spojení s nar. vl. č. 87/95 Z.z o maximálnej výške odplaty v spotrebiteľskej zmluve a §9, §11 zák. č. 129/2010 Z.z. o náležitostiach zmlúv o spotrebiteľských úveroch a podmienkach, za ktorých ich možno považovať za úvery bez úrokov a bez poplatkov.

14. V okolnostiach sporu odvolací súd poukazuje na to, že zákonná úprava vo väzbe na charakter nedostatkov zmlúv o spotrebiteľskom úvere s nimi spája odlišné právne následky, ktorými sú neplatnosť zmluvy, alebo sa úver z inak platnej zmluvy považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov. Spotrebiteľská zmluva môže byť teda neplatná z dôvodov vymedzených všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako vyplývajú z § 37 a nasl., keď právny úkon sa považuje za neplatný pre nedostatok vôle a vážnosti, predmetom ktorého je nemožné plnenie, tiež pokiaľ je právny úkon neurčitý, nezrozumiteľný, odporujúci zneniu zákona alebo jeho zmyslu či účelu, alebo je založený na úžere. Za neplatné boli podľa § 53c OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy považované tiež také spotrebiteľské zmluvy, v ktorých predmet a cena boli uvedené menším písmom ako iná časť zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označenie jej častí, a podľa § 53d OZ aj zmluvy uzavreté za použitia úžery. Pokiaľ ide o veľkosť písma spotrebiteľskej zmluvy, až s účinnosťou od 1.1.2015 bolo novelizáciou nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. doplnené ustanovenie §1b o tom, že ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou musí dodávateľ uviesť písmom, ktorého výška je najmenej 1,9 mm. Podľa prechodných ustanovení § 10 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol alebo vznikne pred 1.1.2015, písmo ustanovení v spotrebiteľskej zmluve, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach alebo iných zmluvných dokumentov sa riadi podľa predpisov účinných do 31.5.2014. Nedostatok písomnej formy zmluvy nemal za následok jej neplatnosť, ale podľa špeciálnej právnej úpravy, ktorou vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách je právna úprava o spotrebiteľských úveroch v tom čase reprezentovaná zák. č. 129/2010 Z.z., ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola uzavretá v písomnej forme považovala za zmluvu bez úrokov a bez poplatkov (§11 ods. 1 písm. a/). Spotrebiteľský úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov tiež v prípade absencie obligatórnych náležitostí, či nesprávne uvedenej RPMN v neprospech spotrebiteľa (§11 ods. 1 písm. b/, d/).

15. Z obsahu spornej zmluvy, ako sa nachádza na č.l. 7 spisu jednoznačne vyplýva, že formát písma zodpovedajúci označeniu veriteľa, dlžníka a obsahu záväzkového vzťahu, čo do výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru, podmienok jeho splácania a ďalších náležitostí spotrebiteľského úveru sú uvedené väčším písmom ako zostatok zmluvy, teda nedošlo k porušeniu § 53c OZ účinného v čase uzavretia zmluvy v znení do 31.5.2014, z ktorých dôvodov neboli pre tvrdenú „veľkosť písma“ naplnené podmienky neplatnosti zmluvy. Predmet ani cena spotrebiteľského plnenia nie sú uvedené menším písmom ako ostatná časť zmluvy, v čase uzavretia zmluvy nebola upravená konkrétna veľkosť písma, a vyhotovenie textu zmluvy je pre priemerného spotrebiteľa čitateľné.

16. Podľa obsahu zmluvy sú v nej jednoznačne identifikované subjekty dlžníka (spotrebiteľa) ako aj veriteľa (dodávateľa), výška poskytnutého úveru 10.000,00 eur, celková dlžná čiastka 23.458,43 eur pri dohodnutej úrokovej sadzbe 19,9% ročne, hodnota mesačnej splátky 194,00 eur bez poistenia, so splatnosťou prvej splátky 25.7.2014, s konečnou splatnosťou 25.6.2024, splatnosť bola dohodnutá vždy k 25. dňu v mesiaci pri počte 120 splátok, hodnota RPMN bola uvedená vo výške 22,52%, pri priemernej hodnote RPMN 11,89%. Správne súd konštatoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere vyhotovená v písomnej forme obsahovala náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/, y/ zákona č.129/2010 Z.z. teda označenie zmluvných strán menom a adresou (sídlom), predmet zmluvy (opis služby) výšku a menu úveru, úrokovú sadzbu, výšku, počet a termín splatnosti splátok a konečnú splatnosť úveru, celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, RPMN zmluvy a priemernú hodnotu RPMN.

17. Pri posudzovaní primeranosti odplaty žiadanej žalobcom spočívajúcej v dohodnutej úrokovej sadzbe 19,9% ročne správne súd prvej inštancie vychádzal zo znenia § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1, § 10d nariadenia vlády č. 87/95 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Podľa uvedených

zákonných ustanovení, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis (§53 ods. 6 OZ). Ak dôjde k poskytnutiu peňažných prostriedkov spotrebiteľovi v období po 31. máji 2014 a pred 1. septembrom 2014, odplatou rozumie odplata obvykle požadovaná bankami a pobočkami zahraničných bánk podľa § 1 ods. 1 až 3 za úvery alebo pôžičky v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a za najvyššiu prípustnú výšku odplaty sa považuje odplata, ktorá nesmie prevýšiť dvojnásobok úrokových mier úverov pre domácnosti zverejňovaných na webovom sídle Národnej banky Slovenska ako súčasť úrokovej štatistiky za prvý mesiac kalendárneho štvrťroka predchádzajúceho uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy; úverom alebo pôžičkou sa rozumie aj obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi (§10d ods. 2 nar. vl. SR č.87/1995 Z.z.). Podľa § 1 ods. 1, 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Odplata podľa odseku 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení za rok.

18. Z vyššie uvedeného plynie, že primeranosť odplaty nebola taxatívne určená na hodnotu 12% ako sa domnieva žalobca, ale v čase poskytnutia úveru sa posudzovala v pomere k priemerným úrokovým sadzbám na obdobné typy úverov v kalendárnom štvrťroku predchádzajúcom uzavretiu zmluvy. Podľa obsahu listinných dôkazov (č.l. 30 súdneho spisu), dvojnásobok úrokovej miery úverov pre domácnosti zverejňovaný na webovom sídle Národnej banky Slovenska v rozhodnom kalendárnom štvrťroku predstavoval 11,78%. Pretože hodnota úrokovej sadzby 19,9% ročne neprevýšila dvojnásobok tejto úrokovej miery, uplatňované úroky nepresiahli najvyššiu prípustnú výšku odplaty, akú bolo možné dojednať v zmysle § 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. § 1 a § 10d nariadenia vlády č. 87/95 Z.z. Pokiaľ sa aj dohodnutá úroková sadzba javí ako vysoká, nie je v rozpore so zákonom, z ktorých dôvodov nemožno hodnotiť posudzovanú spotrebiteľskú zmluvu ako neplatnú z dôvodu úžery (§39a, §53d OZ) alebo pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi (§39 OZ). Žalobca na súde prvej inštancie netvrdil a ani súd nezistil také dôvody, ktoré by svedčili pre neplatnosť právneho úkonu z dôvodu absencie danosti a vážnosti vôle, zrozumiteľnosti, či určitosti právneho úkonu, zneužitia postavenia spotrebiteľa alebo nedovolenosti predmetu plnenia.

19. Pokiaľ v ďalšej časti žalobca v rámci svojich vyjadrení tvrdil neplatnosť zmluvy pre existenciu neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 5 OZ, odvolací súd uvádza, že pokiaľ sú aj podmienky v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné a teda neplatné, to bez ďalšieho nespôsobuje neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy ako celku, ale neplatnou je len konkrétna zmluvná podmienka. Neprijateľná a teda neplatná zmluvná podmienka nemá vplyv ani na povinnosť spotrebiteľa na platenie úrokov, či poplatkov, pokiaľ sa neprijateľná podmienka netýka podstatných náležitostí zmluvy, čo žalobca v danom spore netvrdil, a ani súd takú okolnosť nezistil. Napokon žalobca sa ani nedomáhal osobitného rozhodnutia o neplatnosti nejakej zmluvnej podmienky. Dohoda zmluvných strán o úrokovej sadzbe nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže jej výška rešpektuje maximálnu prípustnú hodnotu odplaty upravenú právnymi normami, nemožno ju teda vyhlásiť z týchto dôvodov za neplatnú.

20. Vo vzťahu k žalobcom namietanej hodnote RPMN odvolací súd konštatuje, že žalobca má nesprávnu predstavu o výpočte jej hodnoty, keď nedôvodne sčítaval hodnoty úrokovej sadzby a priemernej hodnoty RPMN. RPMN predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru (§2 písm. i/ zák. č. 129/2010 Z.z.), ktoré sa vypočíta podľa § 19 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle uvedeného ustanovenia § 19 ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2. Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkolvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených

v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. V zmysle Prílohy č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z.z. RPMN zohľadňuje rozsah poskytnutej sumy, dobu splácania, hodnotu mesačnej splátky, počet splátok, výšku úrokovej sadzby, interval medzi čerpaním úveru a splátkou, a predstavuje v zmluve uvedených 22,52%. Bez právneho významu je poukaz žalobcu na úrokovú mieru v iných krajinách EÚ, či v iných rozhodnutiach súdov SR, pretože pri rozhodnutí súd musí vždy vychádzať konkrétnej zmluvnej úpravy a legislatívy platnej k času uzavretia zmluvy, zohľadniť v tom čase na úverovom trhu platné a zákonom určené kritéria rozhodujúce pre vyhodnotenie primeranosti odplaty. Ak dlžník bez riadneho uváženia svojej ekonomickej situácie a bez poznania finančných zákonitostí splácania úveru vstúpil do úverového vzťahu, ktorý sa mu dodatočne javí ako nevýhodný, nemá to za následok neplatnosť zmluvy. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že neexistujú dôvody pre vyslovenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, táto obsahuje tiež náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z., preto správne žalobu zamietol. Vecne správne rozhodol tiež súd o nároku na náhradu trov konania prihládajúc k procesnej zodpovednosti strán sporu za výsledok konania a skutočnosti, že žalovanému, ktorý mal v konaní úspech nevznikli žiadne trovy konania, z ktorých dôvodov sporovým stranám ich náhradu nepriznal.

21. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný nepatrí nárok na náhradu trov konania, žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd nepriznal žiadnej zo strán sporu nárok na ich náhradu.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).